

JÓZEFOWICZ Edmund

ANKIETA

do SŁOWNIKA POLSKI WALCZĄCEJ NA KRESACH PŁN.-WSCH. II RZECZYPOSPOLITEJ

1. Józefowicz Edmund, Aleksander s. Józefa i Marji z Kamińskich. "Aleksander"
"Edek"
2. 29 listopada 1911r Revel /obecnie Tallin- Estonia/
3. Nie dotyczy.
4. Inteligencja pracująca. Wykształcenie wyższe /SNP w Wilnie/. 3 praktyki wakacyjne: PZW w Pinńsku 2 miesiące, Dyrekcja Tramw. i Autb. m. Warszawy 3 miesiące, Esti Pank w Tallinie 2 miesiące. W czasie studiów :lekcje prywatne z polskiego i z historii oraz niedzielne dyżury w Muzeum Tow. Przyj. Nauk w Wilnie. Publikacje: "Prasa w ZSSR" w "Słowie " z 23. października 1938r/pod pseud. "Pol." W wojsku kategoria "C".
5. Od 1 września 1939r jako stażysta w Państwowej Bibliotece im. Wróblewskich w Wilnie. Zgłaszałem się 2 x jako ochotnik do WP.
W okresie "smetonowskim" zwolniony z Biblioteki Wróbl.. Od listopada 1939r do sierpnia 1940 lekcje prywatne w Kretyndze /majątek hr. Aleksandra Tyszkiewicza/. Po wyjeździe z Kretyngi praca /z przerwami/ w Bibl. im. Wróblewskich /zmienionej na Bibliotekę Litewskiej Akademii Nauk i w II Bibliotece i Muzeum A.N./poprzednio TPN/ w Wilnie do wybuchu wojny niemiecko radzieckiej.
Do pracy konspiracyjnej /SZP/ zwerbował mnie 20 października 1939r. Anatol Rymaszewski - "Tolek", "Andrzej", później "Błyskawica", "Kmicic".
Powtórna zajęcie Wilna przez Związek Radziecki zmieniło warunki konspiracji. Następna zmiana nastąpiła po 22.VI.1941r. Do listopada 1941 r. pracowałem w II Bibliotece i Muzeum Lit.A.N.. Od grudnia do marca 1941r piżowałem na akord drzewo a od marca 1941 do 17.VII.1944 zostałem zatrudniony w Zarządzie Majątków opuszczonych i upaństwowionych : &Landberwitschaftung Gesilschaft Ostland". Jednocześnie udzielałem lekcji z polskiego i historii w kompletach na poziomie III i IV klasy gimnaz.
6. Przed przystąpieniem do AK /lutego 1942/ miałem zająć się w wwiadem od grudnia 1941 do listopada 1942. W siatce organizacyjnej AK byłem przydzielony jako dowódca plutonu I-go batalionu ZWZ Wilno Śródmieście i AK I-go pułk. im. Bolesława Chrobrego. Dla celów szkoleniowych zwerbowałem

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is too light to transcribe accurately.

do AK ppr. rez. Aleksandra Sleszyńskiego i Jana Czepasa. Przed wyruszeniem w teren parę dni kwaterował w moim mieszkaniu Gracjan Fróg /pd. "Szczerbiec"/. W mieszkaniu przy ul. Połockiej 3 ukrywał się po ucieczce z więzienia Łukieckiego Witold Siemaszko /zam. we Wrocławiu/, poszukiwany przez GESTAPO Henryk Sidor /zmr. w Szczecinie/. Moje mieszkanie w Wilnie przy ul. Połockiej 3 było miejscem spotkań wielu oficerów AK i kontaktów konspiracyjnych /Sędzia Węgliński, Kazimierz Rostkowski i jego żona Helena, mój zwierzchnik Dziarmaga Działyński Zygmunt psd. "Józef", "Stanisław" /Ostatnio jako płk. pochowany na "Powązkach"/. W grudniu 1942 r. zostałem delegowany do Konwentu Stronnictw Polityczn. przy delegaturze RP i Komitetu Politycznego przy Komendancie "Wilku" Aleksandrze Krzyżanowskim. Uczestniczyłem w pracach tej instytucji. Opracowywałem raporty o sytuacji na Wileńszczyźnie, które po zmikrofilm. były przesyłane do Londynu. W pracy konspiracyjnej towarzyszyła mi moja /późniejsza/ żona Barbara Krysiniełówna. Kilku młodym ludziom /nazwisk dziś nie pamiętam/ ułatwiłem zatrudnienie na wsi w okolicy Rzeszy przez co uniknęli wywózki do Niemiec na roboty. Ustrzegłem przed aresztowaniem przez Gestapobyłego dyrektora Teatru na Pohulance p. Orlicza /autora "Historji teatru"/. Czasem kontrolowałem listy pisane przez żołnierzy AK do domów. W czasie walk o Wilno przedzrymałem w naszej piwnicy gromadkę młodych ludzi wsiedlonych przez Niemców z przedmieścia Wilna /Krzywe Koło, Czarny Trakt/. Młodych kierowano do śródmieścia lub do kina "Pan", które z ludzmi było podpalone przez Niemców.

7. Po 17 lipca 1944 kontakty mocno się pourwały. Znając metody radzieckie przestrzegałem "Józefa" /Działyńskiego/ o konieczności zmian w pracy konspiracyjnej. Po aresztowaniu "Józefa" i Delegata p. Fedorowicza Zygm. otrzymałem wezwanie mobilizacyjne do armii czerwonej. Udało mi się z żoną X i bratem Marianem z początku kwietnia 1945r wyjechać z Wilna. W tydzień po moim wyjeździe w naszym mieszkaniu przez kilka dni siedziało NKGB. Skrytka główna została odkryta nieco później przez przeprowadzającego

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

remont zakwaterowanego tam płk. armji radzieckiej.

8. Po 1951 r. byłem wzywany na przesłuchanie do UB w Toruniu

9 Nie dotyczy.

10 Po przyjeździe w kwietniu do Polski podjąłem pracę w Centrali PURu /Państw. Urząd Repatriac./ w Łodzi. W listopadzie 1945r przenieśliśmy się do Torunia, gdzie podjąłem pracę w Bibliotece Uniwersyteckiej UMK i kontynuowałem studia na wydz. prawo ekonom.. Magisterium uzyskałem w lutym 1949r. Pracując w Bibliotece UMK byłem jednocześnie zatrudniony na 1/2 etatu przy katedrze statystyki. Uczyłem także j. rosyjskiego w Małym Seminarium ²⁰Redemptorystów. W 1948r powiększyła się moja rodzina o syna Michała. W latach 1959 do 1971 prowadziłem wykłady z organizacji i podstaw statystyki na ZSA/Zawodowe Studium Administracyjnym przy UMK w ośrodkach konsultacyjnych: Toruń, Gdańsk, Bydgoszcz. W maju 1972 r. uzyskałem stopień doktora prawa na UMK. W czerwcu 1977 przeszedłem na emeryturę. Od 1971r do czerwca 1991r prowadziłem /jako zleczone/ wykłady z bibliotekarstwa i informacji na kierunku Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UMK. Do Partji nie należałem. Byłem członkiem ZNP /Związ. Nauczyci. Polsk./ oraz członkiem Zespołu Regulaminowego ZG ZNP w Warszawie. Należałem też do SBP /Stow. Bibliot. Polsk./ oraz do TTN/Toruńskie Tow. Nauk./ Publikacji wiele nie miałem, gdyż większość czasu poświęcałem na prace dydaktyczne. Z najważniejszych publikacji to :

"Regulamin jednolity dla bibliotek naukowych", "Przeł. Bibl." 1954/ 4

W sprawie dodatku naukowego do renty". Państwo i Prw." 1964 nr. 3

"Rzut oka na sprawę postępu technicznego w pracach większych bibliotek"
"Zeszyty Naukowe "Toruń 1962

"Elementy socjologiczno prawne zawodu bibliotekarskiego w PRL"
"Bibliotekarz" 1966/9

"Biblioteka naukowa jej pojęcie i podstawowe aspekty prawne w PRL"
"Zeszyty Nauk UMK. Nauki hum. społ." nr. 29 Nau o ks.
V. 1968r

"Służba biblioteczna w bibliotekach naukowych w PRL. Kształtowanie się pozycji pracowniczej". Zeszyt. Nauk. UMK. Nauk. oKsz. 39. VI. 1970r

"Aspekty administracyjno prawne kształtujące stosunki służbowe bibliotekarzy w bibliotekach naukowych PRL." Praca doktorska 1972 [4 manuskrypt]

The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work done during the year. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved. The report concludes with a summary of the work done and a list of the names of the persons who have taken part in it.

The second part of the report deals with the financial situation of the country and the progress of the work done during the year. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved. The report concludes with a summary of the work done and a list of the names of the persons who have taken part in it.

The third part of the report deals with the administrative situation of the country and the progress of the work done during the year. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved. The report concludes with a summary of the work done and a list of the names of the persons who have taken part in it.

The fourth part of the report deals with the educational situation of the country and the progress of the work done during the year. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved. The report concludes with a summary of the work done and a list of the names of the persons who have taken part in it.

The fifth part of the report deals with the health situation of the country and the progress of the work done during the year. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved. The report concludes with a summary of the work done and a list of the names of the persons who have taken part in it.

The sixth part of the report deals with the social situation of the country and the progress of the work done during the year. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved. The report concludes with a summary of the work done and a list of the names of the persons who have taken part in it.

The seventh part of the report deals with the economic situation of the country and the progress of the work done during the year. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved. The report concludes with a summary of the work done and a list of the names of the persons who have taken part in it.

The eighth part of the report deals with the political situation of the country and the progress of the work done during the year. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved. The report concludes with a summary of the work done and a list of the names of the persons who have taken part in it.

The ninth part of the report deals with the cultural situation of the country and the progress of the work done during the year. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved. The report concludes with a summary of the work done and a list of the names of the persons who have taken part in it.

The tenth part of the report deals with the military situation of the country and the progress of the work done during the year. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved. The report concludes with a summary of the work done and a list of the names of the persons who have taken part in it.

"Bibliotekarz w bibliotece naukowej i jego pozycja prawna". "Roczn. Bibl. RXVII 1973 z. 3/4

Łossowski Piotr: Kraje bałtyckie na drodze od demokracji do dyktatury / 1918 - 1934 /. Wrocław 1972. Recenzja wspólnie z prof. Wacławem Szyszkowskim. Zapiski Historyczne TNT XXXIX 1974 z 1.

"Z doświadczeń budowy nowej biblioteki Uniwersyteckiej UMK w Toruniu". "Przeł. Bibliot." 1975 z 3.

Wspomnienia pośmiertne: mgr. Jadwiga Lisowska. Bibl. 1975 z. 7/8 i dr. Irena Voise - Maćkiewiczowa. Roczn. Bibl. 1976

Po zamykaniu wygłosiłem szereg odczytów, w Toruniu i poza. R. XX.

11. Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami 17.VII.1944 Zwierz. w PRL w 1966r

Krzyż Armii Krajowej. 24.I.1968. Londyn Nr. 4004

Krzyż Partyzancki. 16.III.1973r Nr. 969 - 71-18

Medal Zwycięstwa i Wolności 1945. 20.IX.1972. Nr. 970-71-71

Krzyż Kampanji Wrześniowej 1939. Nr 7239 Londyn 15.VIII.1985

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. 2.X.1991r Nr. 826-91-19

Inne odznaczenia:

Złoty Krzyż Zasługi. 9.X.1973 Leg. nr. 1352-73-98

Dyplom uznania za wydatną pracę pedagogiczną, społeczną i związkową w roku szkol. 1953/54 ZZNP. 9.III.1955

Złota odznaka UMK 16.XII.1970r

Zasłużony działacz kultury 18.IX.1972. Leg. 8143

Medal za udział w realizacji programu kopernikowskiego w R. Jubil. 500 urodzin M. Kopernika.

Gorące podziękowania i uznanie za całokształt działalności związkowej w kadencji 1972 - 1976. Październik 1976. ZG ZNP w Warszawie.

Honorowa odznaka SBP 25.IX.1977 Leg. 327

Medal za zasługi położone dla rozwoju uczelni UMK. 1977

Wyróżnienie "za zasługi dla rozwoju uczelni". 25.IX.1980. Leg. 116

Medal 40 lecia PRL 22.VII.1984r. Nr 12/112/84 M.

Okolicznościowy medal w 40 tą rocznicę UMK za wkład pracy w rozwoju uczelni 1945 - 1985. bz. nr. 1986r.

13. Obszerne dane o działalności AK na Wileńszczyźnie miał opracowane

Zygmunt Dziarmaga-Działyński. Po jego śmierci materiały te zarekwirowało UB. Syn płk. Działyńskiego żyje. Mieszkał w

. Materiały posiada Paweł Świetlikowski, autor "Wokół nas

Wilno. 1991r. Wiele informacji mogą udzielić: Rymaszewski Anatol zam.

w . następnie Rostkowski Kazimierz, zam.

. Siemaszko Witold, zam.

. Jadwiga Iwaszkiewicz,

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

15. Wniosek weryfikacyjny był podpisany przez ppłk. Kulikowskiego
Juljana i Zygmunta Dziarmagę, Działyńskiego, wniesiony do ZBO-WIDu
w czewcu 1967r. Załatwiony pozytywnie 14.VI.1967r nr 440. Poświadczenie
o pracy konspiracyjnej od 20.X.1939r do 17.VII.1944r poświadczone
9.IV.1976r nr.090923.
16. Fotografii z okresu konspiracji dołączę.

Józefowicz
dr. Edmund Józefowicz

Toruń, dn. 26 maja 1992r

W. Pan Jan Malinowski
ul. Libelta 1 m 18
85 - 080 BYDGOSZCZ
Towarzystwo Miłośników Wilna i Z. Wiln.
Oddz. w Bydgoszczy

W odpowiedzi na pismo Pana z dn 22 kwietnia 1992r przesyłam
odpowiedzi na "ankietę". Do współpracy chętnie przystąpię z tym
zastrzeżeniem, że często nie dysponuję odpowiednim wymiarem
czasu i energii.

Wyrazy poważania łączę

Józefowicz
Edmund Józefowicz
tel. 255-16

Nadawca: E. Józefowicz,

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Faint, illegible text in the middle section of the page.

Faint, illegible text in the middle section of the page.

Faint, illegible text in the middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.